

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto	K 22—
celo leto	• 12—	pol leta	11—
četrt leta	• 6—	četrt leta	5-50
na mesec	• 2—	na mesec	1-50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Vredništvo: Knaflje ulice št. 5, 1 (adstropje levo), telefon št. 84.

Gleispach — Hohenburger.

Se rajni Gleispach, ki je bil kot višesodni predsednik v Gračcu uteleseno krivčnost in je oškodoval slovenski narod in slovenske sodnike kar je mogel, je prišel na »genijalno« misel, kako bi se dalo napraviti prostor za nemške sodne uradnike med Slovenci. Njegov načrt je bil: zvabiti z obljubami slovenski justični načršč v Bukovino, da bi se potem v sodnijske službe med Slovenci mogli urinuti sami Nemci in tako germanizirati justico.

Gleispach ni imel sreče s svojimi poskusi. »Slovenski Narod« je razkril njegovo spletko in posledica je bila, da ni nihče sedel na Gleispachove linanice.

Od tedaj je minilo že več let. Zdaj naenkrat je pravosodni minister Hohenburger izkopal Gleispachov načrt. Načel je, da v Bukovini ni zadosti sodnikov, da jih je premalo in da bi bilo najbolje, če bi šli v Bukovino — Čehi in Slovenci.

Da, najbolje bi to bilo — za ministra Hohenburgera namreč in za vsesemške namene. Minister Hohenburger bi namreč potem ne bil več prisiljen, preterati Čehi in Slovence in vsesemški nameni bi bili znatno podprtji, če bi mesta sodnikov med Slovenci zavzeli sami Nemci.

Pomanjkanje sodnikov v Bukovini je zgolj pretveza. V resnic se gre za to, zvabiti slovenske pravne praktikante, da bi zapustili svojo domovino in naredili prostor Nemcem. V to svrhu se jih obeta, da bodo prišli hitro naprej; kdor ima skušnjo, pride takoj v deveti razred in ne bo mu treba čakati.

Spekulacija na uboštvo slovenskih pravnih praktikantov je to, spekulacija na njih čisto naravno željo, da bi čim prej prišli iz vedenih denarnih stisk do kruha.

Slovenskega sodnega načrščaja je še premalo. Le vsled tega zamore justična uprava vedno vtihotapiti kačega Nemca na mesto, ki gre pravzaprav Slovencem. Pri vsakem imenovanju, če se je Slovencem zgodila krivica, se opravičuje vlada, da ni dovolj slovenskega načrščaja. To je bila glavna opravičba, ko so ustanovili famozne »kurze«, kjer se v par tednih utepje najtrji nemški butici toliko znanja slovenščine, da labko napravi največje zmešnjave. V tem pa, ko pričanjuje za domačo potrebo sodnega

naraščaja, pa vabi vlada še tiste, ki so se posvetili sodnijski karijeri, naj gredo v — Bukovino. Potem bodo kurzove še hitreje avanzirali in nateplo se jih bo med Slovence toliko, da za domačina sploh ne bo več prostora.

Res, ministra Hohenburgerja skrb za bukovinske Maloruse je kar ginaljiva. Na vsak način jim hoče pre-skrbeti sodnikov slovenskega rodu. Sicer je dovolj Poljakov, ki znajo maloruski in bi šli prav radi v Bukovino, toda minister Hohenburger je nekaj slišal o tem, da se Poljaki in Malorusi nič prav ne razumejo, da so si celo v laseh in zato hoče Maloruse obavarovati, da bi jim bili sodniki njih narodni in politični nasprotniki. Torej naj gredo tja Čehi in Slovenci, proti tem nimajo Malorusi nicesar, minister bi s tem pokazal Malorusom svojo nežno čutnost in obzirnost — med Slovenci pa bi lahko nastavil nemške kurzove.

Račun, ki ga je naredil rajni Gleispach in za zdaj izkopal minister Hohenburger, je prav lep, ali narenjen je brez krmarja. Slovenski pravni praktikantje se bodo ministru Hohenburgerju prav lepolahvalili za njegovo prijaznost in bodo ostali doma.

Kandidat Woschnagg.

(Dopis iz Šoštanja.)

Nekateri nemški listi so prinesli vest, da je bil deželnozborski kandidat Hans Woschnagg svoje »Sokol« in čitalničar. Woschnagg bi to rad utajil, kadar skuša vsak renegat utajiti svojo narodno preteklost. No, mi, ki ga poznamo do kosti in vemo, česa je Hans Woschnagg vsega zmožen, se le srenejemo, kako se ta »značaja« sedaj na shodi pere.

Koliko je Hansa Woschnaggga zatrjevanje vredno, spozna lahko vsakdo iz tega, kako ta poštenjak sploh besed drži.

Dne 5. januarja 1907 je v Cerovški gostilni v slovenskem govoru Šoštanjskim Slovencem prisegel, da ne bo nikdar kršil pravice slovenskih občanov in da se bo vedno vstopno držal sklenjenega kompromisa.

Svojo besedo je seveda snedel. Že nekaj dni pozneje je začel z vso silo hujskati zoper slovensko šolo in dva meseca pozneje je privabil celjske in celovške hajlovec v Šoštanj in zavil

Izhaja vsak dan zvočer izvzemli nedelje in praznike.

Inserati velja: petorostopna pošt vratna na enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnalitva naj se pošiljajo načrščne, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Poznemna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena narocila bres istobedne vposlatve narocnine se ne ozira.

„Naredna tiskarska“ telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ograko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6-50	za Ameriko in vse druge dežele:	2-30
četrt leta	2-30	celo leto	K 30—

Vprašanje glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnika ali znamka Upaljništvo: Knaflje ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

coskem, 2 na Italijanskem in pol milijona na Nemškem.

Carigrad, 5. maja. Poslanska zbornica je sklenila, da se ima zapleniti ves denar, ki ga je sultan Abdul Hamid naložil pri inozemskih bankah.

Carigrad, 5. maja. Vlada je odpovedala vsa pogajanja radi najetja novega posojila. Vsled konfiskacije Abdul Hamidovega premoženja ima sedaj toliko denarja na razpolago, da ji ni treba najemati posojila.

Vojno sodišče.

Carigrad, 5. maja. Kakor turški listi poročajo, je vojno sodišče obsođilo na smrt osem mornarjev, ki so pred Jildizom ustrelili poveljnika oklopnice »Asari Tevfik«.

Carigrad, 5. maja. Včeraj so obesili na trgu pred vojnim sodiščem 30 upornikov.

Neodvisnost Krete.

Carigrad, 5. maja. V mladoturških krogih se širi vest, da bo Anglija v kratkem predložila velesilnim nasvet, da se proglasli Kreto za neodvisno. Zatrjuje se, da sta kralj Edward in kralj Viktor Emanuel na svojem zadnjem sestanku razpravljalna o tem vprašanju.

„Velezdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi je bil zasišan 13letni Nikola Čiča.

Ta deček je bil zasišan radi pisma, ki mu ga je dal obtoženec učitelj Trbuhović, da ga nese na pošto. Župnik Šepa je namreč ovadil obtoženca Trbuhovića, da je sam posadal na državno pravništvo anonimno ovadbo proti sebi, da bi s tem osumníčil Šepa, da ga je on denunciral. Šepa je v preiskavi izpovedal, da je videl to Trebuhovićevi pismo, ko ga je deček Čiča nesel na pošto.

Oboženec Trbuhović je ugovarjal, da bi se sam ovadi, ter je izrekel sum, da je najbrže župnik Šepa zamenjal njegovo pismo za drugo.

Deček Čiča je izpovedal, da ni čital adresate pisma, ki mu ga je izročil učitelj, dočim je v preiskavi rekel, da je videl na pismu adresu na državno pravništvo.

Predsednik ga je opozoril, da si v svojih izpovedbah nasprotuje, češ, da v zapisniku, ki ga je podpisal, drugače stoji, kakor je danes izpove-

ves trg v frankfurtarice — vkljub kompromisu in vkljub dani besedi.

Navedli bi lahko sto in sto slučajev, v katerih je Woschnagg preloplnil svojo besedo. Cuditi se temu ni. Kdor zataji svojo narodnost, je tudi zmožen prelomiti najsvetejšo obljubo. Naj navedemo le en slučaj.

Veleznani župnik Govedič je svoj čas lazil za ženo, ki je bila Woschnagg, kako blizu v sorodstvu. Teda je je Woschnagg zaklel, da tega Govediča nikdar ne odpusti. A danes? Woschnagg živi danes v prijateljskem objemu z Govedičem, ki mu je pomagal na županski stolec. Ta dva enake časti vredna moža agitirata zdaj roko v roku v trgu za nemškotarje, na kmetih za klerikale. Hansov bratec Francelj, s prijmom »ta pametni« je prinesel pred mesecem iz svete dežele mnogo vode iz reke Jordan in rožnih vencev. Vodo je razdelil med trške ženice, Govediču pa je dal mnogo rožnih vencev (baje 150), da jih razdeli med ljudstvo. Ne ve se sicer, če je bila voda res iz Jordana in če so bili rožni venci iz svete dežele, a dejstvo je, da je bila k dobra reklama za deželnozborske vodilive v trgu za Hansa Woschnagga, na kmetih pa za klerikale.

Hans Woschnagg ima na vesti dovolj činov, ki ga ne priporočajo za poslanca, a najbolj se bodo še kesali spodnještajerski pošteni Nemci, ki ga bodo poslali v deželni zbor. Za nas Slovence bo prav, če postane Hans poslanec — ker pripravlja on tla preobrat. Po njem pride polom med degenerirano, korumpirano in gnilo spodnještajersko nemčurstvo.

Iz poslanske zbornice.

Proračunski odsek.

Dunaj, 5. maja. Proračunski odsek je danes razpravljal o proračunu ministrstva za javna dela. K predmetu so govorili med drugimi poslanec dr. Kramar, dr. Steinberg, Choc, dr. Elvert, dr. Hofmann-Wellenhof in minister dr. Ritt. Dr. Wellenhof je predlagal resolucijo, v kateri se zahteva, naj vlada izdatneje podpira obrtna nadaljevalne šole, naj poviša podpora rudarski šoli v Ljubljani na 16.000 K in naj čim najprej redi regulacijo Savine pri Celju. Prihodnja seja bo jutri dopoldne ob 10.

Narodno gospodarski odsek.

Dunaj, 5. maja. V narodno-gospodarskem odseku je referiral

grad in sicer prav za veliki tened. Med udeležniki so bili tudi netjak vsemogočnega ministra kardinala Mazarina, dalje grof de Guise in dvorni kapelan Le Camus, poleg teh pa polno odličnih dvornih kavalirjev. Kar je počenjala v svetem tutu družba, presega že vse meje. Da je bilo na gradu tudi primerno število malopričnih mladih žensk, se pač ob sebi umeti. V četrtek svetega tedna so imeli ples, pri katerem je dvorni kapelan in spovednik Le Camus plesal razuzan ples v skrajno »pomanjkljivo« oblike. Na veliki petek so nekega kapucina, ki je po nesreči zašel v to družbo, prisilili, da je z vsemi ceremonijami krstil — malega presiča, ki so ga potem seveda zaklali, spekli in na veliki petek snedli.

Vprizorili so še druge naravnost bogokletne burke, ki se niti opisati ne dajo.

Ko se je razvedelo za to početje in je bila tudi kraljica — regentinja o teh dogodkih obveščena, je zaukazala, naj se te izpridene strogo kaznuje. Kardinal Mazarin je bil pač svojemu cerkvenemu dostojanstvu dolžan, da je izpolnil povelje kraljice Ane, toda kaznen je bila zelo mila. Obsodil je udeležnike tega škandal na — pregnantrstvo z dvora. To pač ni bila posebno huda kaznen, a kardinalu Mazarinu se je moralna vendar dozdevati zelo trda in stroga, zakaj že čez nekaj mesecev je obsojencem to kaznen

odpustil in vrnili so se zopet na dvor.

Spomin na te dogodke pa se je ohranil med ljudstvom. Ko je dvorni kapelan in spovednik Le Camus pozneje postal škof v Grenoblu in kardinal svete rimske-katoliške cerkve, je izšla pesem, v kateri so ga hudo bičali, ker je bil udeležen, ko so na veliki petek na Montespaunovem gradu krstili prešiča po cerkvenem običaju. Prijetno to kardinalu in škofu Le Camusu pač ni bilo, a škodoval mu ni to čisto nič, niti v Rimu, niti med izobraženimi in najmanj med ljudstvom.

Ta slučaj je gotovo značilna ilustracija takratnih socijalnih, moralnih in sploh kulturnih razmer.

— an.

Veronika.

Povest. I v Trošt.

Oba sta bila obrnjena ob svitu zore na vzhod in ozrla tam vzhajajočo zvezdo, veliko in blestec, zvezdo svoje sreče. Dolgo, dolgo sta strmela vanjo in gledala v njeni bliščiči jasne dni svoje bodočnosti, z rožicami postlano stezo življenja. Lepo je bilo tisto življenje, krasno se je blestela na vzhodu velika zvezda, šele na vzhodu, kje je še njen cenit ali celo več? Obeta je mnogo, mnogo, obeta jima je samo blaginja —

poslanec Šramek o zavarovanju proti nezgodam v stavbno - obrtnih podjetjih. Odsek je sprejel po daljši debati doteden zakonski načrt z neznanimi spremembami ter odobril novo pogodbou o svetovni poštne zvezzi.

Aneksjski odsek.

Dunaj, 5. maja. Aneksjski odsek ima jutri dopoldne ob 11. sejo, pri kateri se bo nadaljevala debata o madžarski agrarni banki v Bosni. Nemške stranke bodo predlagale, naj se razprava odredi, kar bi bilo zelo po volji vlad. »Slovenaška enota« in socialni demokrati bodo z vso odklonjnostjo nastopili proti tej nemški in vladni nakani.

dal. Nato je Čiča odgovoril: »Meni je gospod sodnik rekel, naj se podpišem in jaz sem to storil; ne vem pa, kaj sem podpisal.« Nato se je konštitiralo, da je župnik Šepa po prvem zaslijanju obdržal dečka pri sebi čez noč ter mu kasneje daroval novo suknjo. Da se dečka konfrontira z župnikom Šepo, je sodišče odredilo, naj ostane Čiča v Zagrebu do četrtnika, ko bo zaslišan župnik Šepa.

Obtoženci: Jutri imamo velik praznik. Mi ne bomo navzoči pri razpravi.

Predsednik: Z razpravo moramo hiteti, zato bomo razpravljali na naše in vaše praznike.

Svedoka Kramarić in Matijević, dva na pol gluba starec, sta izpovedala, da ne veta o stvari ničesar.

Priča Marija Srića je pripovedovala, da je čula v narodu, da bo v deželi zavladal kralj Peter. Neki sprevodnik ji je pravil, da je slišal govoriti kmete, da se bosta Srbija in Crna gora složili in skupno udarili na Avstrijo. Slišala je razgovor dveh deklet: ena izmed teh je vprašala drugo, ako ji ugajava Srbijani; ta je odgovorila, da so lepsi in boljši Srbi, ki žive tu v »Mali Srbiji«. Svedokinja je videla sliko kralja Petra v prodajalni obtoženca Lukača. Slika je bila izrezana iz časopisa.

Enako, kakor ta priča, je izpovedal tudi njen brat Ivan Srić, ki je med drugimi tudi prekel, da ne priznava Srbov na Hrvatskem.

Svedok Marko Vidović je pri prvem zaslijanju izpovedal, da je vi del na nekem razpotju sliku z napisom: »Živio kralj Peter in Bude Budisavljević.«

Priča Nikola Abramović ni vedel o »velikosrbski« propagandi ničesar povedati.

Svedoku Crevaru je prečital predsednik pismo, ki ga je pisal obtoženec Oreščanin ter mu grozil z »razkritijo« glede Adama Pribičevića.

Crevar je tolmačil to pismo takole: On in njegovi somišljeniki so napadali obtoženca Lukača, ker je bila v njegovi hiši hranilnica. Pribičević in Oreščanin sta na to obljubila, da bodo Lukača strmoglavili. In res je propadel pri volitvi v čitalnico. Kasneje je on — svedok — prošel za posojilo pri hranilnici, a je ni dobil, menda zato, ker je agitiral za radikalnega kandidata Popovića. Zato je kasneje pisal Oreščaninu ter mu grozil z »razkritijo« glede Adama Pribičevića. Pri tem pa ni mislil na nobena »veleizdajniška razkritja«, kakor to zatrjuje obtoženec, marveč zgolj na to, da bo v radikalnih listih razkril, da je bil Adam Pribičević preje proti Lukaču, kasneje pa ga je hvalil v »Sroboranu«.

Zagovornik dr. Popović je stavil na svedoka več vprašanj. Predsednik ga je pozval, naj preneha z vpraševanjem, ter pripomnil, da čaka samo na to, da se mu odvzame beseda, ker se mu gre samo za občinstvo.

Dr. Popović: Mislim sem, da sem tu radi obrambe, vi pa pravite — radi publike.

Predsednik: Jemljem vam besedo.

Obt. Oreščanin: Ker smo mi tu, kakor je rekel predsednik, samo radi občinstva, ne bom odgovarjal na izpoved svedoka.

nost in dobre, ki jih je začel — kakor kaže — vračati z nehvalenostjo. Zorko jo je nekoliko umiril s tem, da je obljubil še večkrat se oglašati pri nji, ker ne more nikdar pozabiti lepih dni, ki jih je preživel pod to gostoljubno streho. Zvesto hoče poročati o vseh dogodkih, ki ga čakajo v novem življenju.

To je bilo užaljeni mamici dovolj in Elviri zadosten migljal, da se ji posreči vsaj poslej ujeti to dragocene ribico in jo za vselej obdržati v mreži. Mlado sreč se ji je zasmehljalo. Najraje bi bila že tedaj objela svojo bodočo žrtev.

Zorko je odšel, hčerka je pa obdelovala mama, kako zelo jo je sram, da je govorila z mladeničem tako suhoporno in sejmarsko:

»Ti ne znaš tega, mama! Pusti meni, da vršim mrežo.«

»Pa znaj ti bolje.«

Poslej je samo Elvira dopisovala z Zorkom.

Mladenič je viden keruba z gočim mečem pred rajem svoje jasne bodočnosti. Nekaj dni je tuval kakor izgubljen po mestu ter se slednjic striti peruti odločil k železnicni.

S krvavečim srečem se je žrtvoval nenasitnemu molohu, ki je zahteval že toliko daritev od idealno navdahnjenje mladine. Z vso silo ga je dušila začetkom malodučnost. Ali je res materija vse? Zakaj mora biti tako? O, da bi jaz mogel? — Po nerešenih enakih vprašanjih se je sedel ob brzjavnem aparatu in naslovil tako dolgo, razglabljal tako da

Predsednik: O vaši izjavi bom izposloval sklep senata.

Obt. Bekić: Z morilcem galiskega namestnika Sičinskim so druže postopali.

Predsednik je nato naznani, da radi pravoslavnega praznika v četrtek ne bo razprave.

Pripominjam, da je državno pravdništvo Crevarja navajalo kot glavno obtoževalno pričo proti Adamu Pribičeviću, a Crevar je izpovedal baš nasprotno, kakor je pričakoval državni pravnik Accurti, namreč razbremenilno za prvoobtoženca Adama.

Dopisi.

Z Bleda. V nedeljo se je vršil v hotelu »Triglav« občni zbor tukajšnje podružnice sv. Cirila in Metoda. Vzle slabemu vremenu je bila udeležba še dokaj povoljna. Načelnik J. Peternel otvoril občni zbor, pozdravil vse navzoče, pred vsemi zastopniki iz Ljubljane g. župnika A. Berčeta in goste iz Radovljice. Poudarja, da med nami še ni pravega pojmovanja in navdušenja za toliko važno družbo, kakor je družba Cirila in Metoda, upa pa, da bodo v kratkem spoznali tudi drugi naše delo za narodno in koristno in da bodo tudi kmalu člani družbe. Blagajnica gdje K. Drollova poroča, da je bilo plačane udnine za preteklo leto 196 K 71 v. Ekscelenca pl. Fišerjeva je letos podarila družbi 20 K. Slednjič izrazi še željo, naj družbi med letom vsaj enega ali dva nova člana, da bi družba štela koncem tekočega leta še enkrat toliko članov. G. župnik Berčec bodri na sveto delo za našo družbo. Primerja naše šole v Trstu s šolami naših sovražnikov in nas o marsičem poduči. Voditi imamo težak boj proti našima sovabi vsak član oziroma članica pridobil ražnikoma »Schulverein« in »Südmärk«. Zavedajoč se pa našega svedega, narodnega dela, moramo se jima postaviti neustrašeno v bran. G. Dr. Repe predlaga, naj bi vsak zbiral po svoji moći odrezke od smotrk, stare znamke, igrače in druge stvari, katerih ne more drugje porabiti, in naj bi jih daroval naši družbi, katera bi imela od tega zopet nove dohodka. Gdje Jula Vovkova se priglaši, da bo sprejemala darove za Cirila in Metoda in pošiljala v Ljubljano. Ker se ni nihče več priglašil k besedi, zaključil je načelnik J. Peternel občni zbor. Novi odbor: Z vzklikom so bili izvoljeni: Prvomestnik: J. Peternel, načelnica gospa dr. J. Hočevarjeva, tajnica gdje Franica Peterlenova, načelnica J. Žirovnik, blagajnik Jos. Verhunc, načelnica K. Drollova, odborniki: gospa A. Erbežnikova, gdje Jula Vovkova, A. Jenško in A. Ropret.

Onevne vesti.

V Ljubljani, 6. maja.

Kdo je pomagal Kranjski hranilnici iz prve zadrege? Računski zaključek nemške šparkase v Ljubljani je zelo zanimiv, ker je v njem vse potrjeno, kar smo mi pisali. Izvedamo nameč iz njega, da so ji neki nevidni činitelji takrat, ko je bila v hudi stiski, priskočili na pomoč. V izkazu o stanju vlog koncem leta 1908 je nekdo naložil na eno knjižico (st. 306 741) kar na en-

leč, da je spoznal sam, da ne misli — nič... .

Treba je bilo ne malo zatajevanja, da se je uživel v nove razmernice, spoznal v službi. Toda šlo je, saj je moral.

Elvirina pisma so mu bila čestrazvedrilo. Vedno več je hotela vedeniti. Nazadnje ji je zaupal vse, celo to, da mu nedostaje denarnih sredstev, ker je remuneracija za prakso skoro ničeva. To je pa črnoala Elvira žula rajo kot glasove rajske tice. Skrivaje in z opombo, da ne ve mama nič o tem, mu je pošiljala početkoma male, pozneje vedno večje vso. Zatrjača mu je slovesno, da bo lahko to že vrnil sčasoma, ko postane uradnik, in tudi Zorko je obetal, da hoče vse pošteno in pravočasno vrniti z obrestmi. Kaj je pa hotel?

Dolžiti bi se moral, kakor se mrajo vsi njegovi tovariši, ki jim ni usoda naklonila imovinot roditeljev. Dolg pa ostane dolg tu ali tam. Tako si je lajšal vest, dasi mu dolg pričetov sorodnici ni bil všeč.

Elvira pa si je že edaj naslikala najudobnejšo življenje v topelne gnezdu s svojim Zorkom in njenama mati je računal, koliko jih bo tedaj ostalo vsako leto od penzionje po pokojnem soprogu in koliko priloži že se daj visokemu kupu v hranilnici. Naslov: gospa Elvira postajenačnina sicer ni posebno blesteč, bolje bi zvenel in lepše: gospa doktorjeva, Elvira profesorjeva, sodnikova, glavarjeva, toda možje, ki imajo tako-le naslove so ji popolnoma neznani.

krat 250 000 K! Odkod je prišel ta denar? Na vsem Kranjskem ni dovolj, ki bi kar na dan prinesel četrt milijona v hranilnicu. To vlogo je torej dobila »Kranjska hranilnica« od zunaj, od kakega zavoda, ki ji je prisločil na pomoč. Slabo je to pri tem, da bode »Kranjska hranilnica« morala to vlogo vrniti, ker to ni stalna, ampak le začasna vloga. Dalje so v izkazu vloga po 160 000 po 159 000, po 140 000, po 100 000, po 95 000, po 76 000 kron, dalje so kar po vrsti štiri vloga po 50 000 K to je skupaj 200 000 K, in tako daje brez konca in kraja, kar nam priča, da so nemški zavodi (podjetja) vlagali v nemško »Kranjsko hranilnico«, in to samo zato, da bi prikrila izgubo na vlogah. Ali to umeščanje vlog jih ne bo pomagalo, kajti te vloga so le začasne. To je, podjetniki se ne bodo zadovoljili z nizko obrestno mero pri nemški šparkasi in bodo, ako že niso, kmalu dvignili svoj denar.

Nečim mir in pokoj. Naknadno se nam poroča, da so predvideti v soboto v zvečer v kazinskih prostorih uslužbenici različnih nemških tvrdk — med njimi uslužbenici trgovca s pohištrom Lang ter trgovin Lasskin in Kastner & Elbert v proslavo odsodbe nemških demonstrantov »eine solenne Siegesfeier«. Kdo izmed šefov je poselil to »Siegesfeier«, nam ni znano, pač pa vemo, da so bile navzoče tudi neke dame. Okoli polu 12 ponoči se je čulo iz kazinskih prostorov tako huronsko vpitje in hajanje, da so bile v bližini stanujoče stranke do skrajnosti ogorčene. Kaj je nemškutarjem dovoljeno kaljenje nočnega miru?

Protestantizem na Spodnjem Štajerskem — tako se nam piše — in njega propagiranje ni drugega nego podkrepitev nemščine sred med slovenskim življem. Zato pa to stremljenje absolutno zaslubi našo pozornost, že zategadelj, ker se neguje od inozemstva t. j. z Nemčije. Javna tajnost je, da celjska protestantska kolonija na pr. ne bi mogla eksistirati, če bi ne imela krepke podpore iz »reicha«. K troškom stavbe nove protestantske cerkve v Celju prispevalo je protestantstvo v Celju prispevalo v Hali ob Salu — 8000 K in znano je, da ravno to družtvu tudi prispeva k vzdrževanju celjskega protestantskega pastorja. Ti »Hallenzi« so sploh najboljši podporniki protestantizma med Slovenci. Neki višji južnični svetnik iz Halla, po imenu Elze, prihaja večkrat v Celje in je tudi spet pridigoval v tamošnjem »Deutsches Haus«. Z edeli smo, da je najnovješta namera naših protestantov, sezidati ravno s pomočjo teh Hallenzov novog protestantske cerkve v — Sevnici. — Naj je bo tako ali tako, treba nam je biti oprežni, da vrag ne naseje še več ljudike med našo klasjo, nego ga je že do sih dob.

Rimskoga kamna ne bo v Trstu Poročali smo bili svojedobno, kako tržaški irredentarji težko a obenem radostno pričakujejo onega dne, ko jim rimski študentje prineso kamen iz zidovja rimskega »fora«, kateri ima služiti kot »temelj« bodoči tržaški italijanski universi. In res je dne 21. aprila t. l. odiša z omenjenim kamnom iz Rima — o čemer je bil tudi obveščen tržaški župan — tropa rimskih študentov iz društva »Corda Fratres«. Študentje so — mudeč se po raznih mestih Italije — prišli v nedeljo v Benetke, odkoder naj bi jih bila pot

Morda celo grdi, plešasti, stari, nadušljivi. Zorko je pa lep, mlad... To je tudi nekaj, kar često obrani človeku dobro voljo.

* * *

Zorko ni mislil tako.

Ob svobodnih urah se je šetal po mestnem parku in tanc srceval dekle, ki ga je vselej pogledala sočutno, potem povesila oči. Preprosto običena je imela vedno s seboj šolske knjige. Le redkom pa je viden v družbi součenk, ki so se prešerno hihetajo drvile naprej. Ni mnogo premisljal, kdo in kaj je ta deklica. Po knjigah, součenkam in njih pogovorih je kmalu spoznal, da se pripravlja za učiteljski kruh. Slučajno je slišal neko celo njeno ime. Součenka jo je pozvala k sebi na klop: »Vera, Veronika — a — a!«

Počasi, skoro žalostno se je pribljala tovarišici in sedla poleg nje. Le redkom pa je zazibal smehljaj na njenih ustnicah. Zorko se je zdela deklica kmalu podobna njegovemu lastnemu življenju. Njena obleka svedoči, da nima premožnih roditeljev; oči pa govore glasno, da jo tare teža življenja, ki ji niti v bodočnosti ne običa drugega kot trud in bedo. Zorko je včasih premisljal: Hm! Ljudska učiteljica in njena plača, razmere na deželi! Vse skupaj ni preveč prijetno. Samostansko življenje v samotni sobici ali te pa obrekliji svet obsuže z očitki, da ni prič dobrega na tebi. Dolgčas ali ničeloplost... Koliko se jih sploh postara v učiteljski službi?

(Dalej pridobljeno.)

vodila v toliko začeljeni, »neodreženi« Trst. »Piccolo« se je takoj brzjavno obrnil na svojega dopisnika v Benetkah, kateri mu je lakonično odgovoril tako-le: »Imel sem rasgovor z vodjo rimskih dijakov in le-ta mi je rekel, da so na nasvet pametnih ljudi v Rimu in Benetkah o pustili potovanje v Trst, in sicer za to, da bi ne motili in nadlegovali svojih tržaških kolegov. Na prošnjo in prigovor beneškega župana so kamneni rimskega »fora« položili v avli vitezne beneške trgovske šole, odkoder ga bodo mogoče prinesli svojedobno beneški študentje v Trst.« Tako »Piccolo« poročeval. Pomislite si žalost in obenem — blamaž v Izraelu! »Piccolo« od srede se na rimske študente grozno jezi in jim britki očita njih čudno, nerasumljivo in netaktno vedenje, ker o vsem tem početju niso tržaški župani, — kateri, da je bil za sprejem že vse pripravljen — pravni obvestili, med tem ko so mu že 25. aprila brzjavno naznani svoj prihod in Ferrare. Torej »rimskega kamna« ne bo v Trst in tako tudi ne — italijanske univerze. Tržaški neodreženci so pa vendarle za eno blamaž — bogatejši.

Imenovanje. Računski praktikant pri dež. fin. ravnateljstvu L. Erjavec je postal računski asistent v 11. plač. razr.

Iz sodne službe v Dalmaciji. Sodnik v Društu Pavel Devič je imenovan za namestnika državnega pravnika v Splitu.

Razdelitev državne podpore v znesku 600 K za vzdrževanje in skrbno gojitev šolskih vrtov se je izvršila sporazumno z dež. šolskim svetom in kmetijsko družbo, in so dobili po 50 K kot osebno nagrado slediči učitelji: Ferd. Juščevič Postojni, I. Lakner na Travi, A. Pavčič v Kostanjevici, J. Malnarič pri Sv. Križu pri Kostanjevici, I. Jezeršek pri Sv. Križu nad Tržičem, A. Korbar v Preserju, M. Debeljak v Šmartnem pri Litiji, L. Punčuh v Zg. Logatou, W. Gebauer v Šmartnem pri Novem mestu, J. Šemelj v Lesčah, U. Konjar v Motniku in K. Barle v Metliki. Dalje je razdelil dež. šolski svet v ta namen določeno deželno podporo v znesku 1000 K: A. Skalka v Viču, Št. Tomšiču v Ribnici, Fr. Rojina v Šmartnem pri Kranju, Fr. Lavtičarju v Šmartnem pod Šmarino goro, Fort. Lužarju v Izlakah. Šestu v Čerknici, J. Žerovniku v Zg. Gorjah, I. Kutnarju v Žužemberku, J. Slapšaku v Vodicah in M. Koscu v Dragatušu.

Hrvati o naši »Slovenski Matici«. Zadnjič smo kratko omenili, da je zagrebški »Obzor« priobčil obsežno razpravo o delovanju naše »Matice Slovenske«, danes pa hčemo posebej poudariti, kaj je glavni smotter tej

da odgovarja predpisom. Imelo je povprečno po 3 2/3% tolše. Boljšega mleka, ki bi imelo nad 3 5/6% tolše se ni prineslo na trg.

Vojni motorni voji. C. kr vojno ministrstvo je ravnokar izdalo organična določila za c. kr. avstrijske prostovoljne motorne voje. Po teh določilih spadajo k c. kr. avstrijskim prostovoljnim motornim vojem: c. kr. avstrijski prostovoljni avtomobilni zbor in c. kr. avstrijski prostovoljni motocikliški zbor. Voji imajo namen podpirati vojsko v terenu, zlasti za prenašanje ukazov in poročil. Rezervistom nudijo voji posebne udobnosti v mirnem in vojnem času. Več poskusil v tem oziru daje mestni vojski urad v „Mestnem domu“.

Telovadno društvo „Sokol“ v Kamniku priredi v nedeljo, dne 9. maja t. l. popoldanski pešilet v prijazne Radomlje, kjer se vrši tudi telovadba z vajami na drogu na vrtu g. I. Jermanca. Odhod iz Kamnika je določen točno na polu 2. Pripominjati bi še bilo, da se tega prvega pomladanskega izleta udeleži tudi bratški „Sokol“ iz Domžal. Za vsestransko zabavo dobrodošlega „Sokolu“ prijaz nega občinstva je skrbljeno izborna, zato naj bode vsekemu zavedenemu Kamničaku ta dan glavni cilj — „Radomlje“! Na zdr!

Telovadno društvo „Sokol“ na Jesenicah vabi na svoj izredni občini zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 9. t. m., ob 2. tri popoldne v restavraciji br. Jakoba Mesiča na Jesenicah. Ker je na sporednu pogovor radi telovadnice, oziroma druščevih prostorov, bi bilo želeti, da se ga čani polnoštevilco ude eže.

Umrila je na Bledu (Grad) gospa Katarina Vovk roj. Ferjan, mati nadinženerja Vovka in tača trgovca Sekovaniča na Bledu. N. v. m. p.!

Umrila je 5. maja po kratki bolezni gospica Pepina Majzeljeva, posetecka v St. Jerneju. Bila je znane narodne družine Majzelj. „Pepa“ je bila vrlo narodno dekle, ki je bila vedno naročena na „Sl. Narod“ ter se tudi u njej najhujšega natol cevanja. Dostikrat je rekla: „Dokler ga (Narod) bom sama plačala, ga bom tudi naročevala in brala.“ Rečežem je na tihem veliko dobrega storila, ter marsikemu otirala solze tuge in olajševala gorje. Prezgodaj je legla v bladen grob. Marsikateri revez, ki trpi na tistem, jo bode pogrešali. Po čivaj v miru pod domačo grundo ob gomili ljubljenega očeta in matere.

Rešilno nagrado v znesku 52 K 50 je priznala dež. vlada A. Marcu iz Starja, ker je rešil berača Krala Belga iz Kanala povodom nekega požara iz ognja.

Čebelarski shod na Robu pri Velikih Laščah se vrši v nedeljo, 9. t. m. ob 3. pop. v ondotni šoli. Na shodu bo predaval gospod nadučitelj Likozar o naprednem čebelarstvu in o letosnjem preizmovanju čebel v tako nenašnadi zimi.

Strlišče za topnjevarstvo pri Krškem se baje, kakor poroča „Zeit“, opusti in urezi novo pri Trnju v okolici Svetupe na Krasu.

V Opatiji je bilo 1. maja 2906 tujih gostov.

Vinarsko zadruge trgovskega značaja ustanove kraški vinogradniki.

Škrilatica razseva v Podklancu v viniški občini. Umrlo je dosedaj 12 otrok.

V Belokrajini imajo že od V like noči nepretrgano najkrasnejše vreme. Od bele nedelje je cela Belo krajina v najkrasnejšem bujnom cvetju. Ttitje kaže zopet tako krasno, da kmet, aki ne pride kaka nesreča, pridelka ne bo imel kam spraviti, ker ima vsak svojo posodo še polno laškega vina, kateremu je padla cena od 25 kr. na 15, 10 in tudi 9 kr.

Ubegli zaupnik. Zatpniku bla gajniku St. Padejavniku je izročila ga Alschede vdova baronica Sluga v Gradcu znesek 2600 kron, da plača ne njen dolg. Zaupnik je z denarjem pobegnil.

Izpred poročnega sodišča v Celju. Krvavo ženitovanje. Fr. Pahnič in A. Ljubej sta prišla na ženitovanje v Gruševje pri Mecu zaplečevat. Fantje pa so ju napodili domov. Ta dva je to tako razjezilo, da sta pridobili še 2 pomočnika, na kar so se vrnili vnovič izjaviti. Prišedši pred Mecu so peli in vpili, na kar so prišli fantje vun. V daljavi kakih 25 korakov je vstrelil F. Pahnič na ene z dvosevko in ranil 5 fantov, med katerimi je eden oslepil. Fr. Pahnič je bil obsojen na dva in pol leta težke ječe, ostali obtoženci pa so bili oproščeni.

Za vinske gorice se silno boje vinogradniki po Slov. Goricah. Če nastane namreč sedaj ko se zjasni mraz je bratva uničena. Vsi se pravljajo, da bodo za ta slučaj po Goricah kurili.

Ubegli posneverniki dr. S. Lorenzetto, notarski kandidat v Pulju, kateri si je svoječasno zvijačno prisvojal 400 000 K in pobegnil v Ameriko je bil izdan od svojih tovarishev, kateri so mu menjavali po laških in avstrijskih bankah avstrijski

denar in mu ga pošljali po odbitkih preočajočih provizij v Buenos Aires. Avstrijska vlada je zahtevala, da ga ameriška policija zapre in izrodi avstrijskim oblastujam.

Pogorela je v Stanetincih pri Sv. Jurju ob Ščavnici viničarija posestnika Misje iz Hrastja.

Obstrelli se je včeraj v samorilnem namenu 37 letni pristav južne železnice O. Langera v Mariboru, ki se je pred kratkom ločil od svoje žene. Vzrok družinske razmere.

Razletela se je smednica J. Stampfli v Nemški Bistrici pri Peggau včeraj ob polu 11. uri. Raztrgalo je med groznim pokom poslopje in neslo kosove visoko v zrak.

Nedostnosti pri gerički „Banca Populare“. O tej banki se je razkrila nakrat uničujoča govorica, da je zgubila pri borznih igri 3 milijone kron. Natančne informacije, katera podaja „Triester Zeitung“ trdijo, da so se pač res godile pri banki nerednosti, vendar pa je vsota baje pretirana. Bančni ravnatelj je namreč igral zahrtno brez vednosti odbora na borzi, in s tem naredil banki veliko zgubo. Ravnatelja so odpustili; na njegovo mesto je prišel Marin.

Neusmiljena mačeha. Neka deklica iz Slane pri Teharih je prišla nekoliko kasneje kot navadno iz šole. Njena mačeha jo je z debelo palico tako pretepla, da je naštel zdravnik, h kateremu je deklico peljala usmiljena sosedka, 49 udarcev. Oddali so jo v bolnico v Celju.

Železniška nesreča v Laščem. Včeraj je zavozil ob 4. pop. došli tovorni vlak z Zidanega mesta radi napačno stavljenie tirne premembe mesto v tekoči, v zaprti tir postaje. Zadel je v končni nasip, čez katerega je padel stroj z vozom za premog in vodo. Službeni voz je bil vsled sunka popolnoma razbit. Strojnik je lahko, kurjač zelo težko ranjen. Odpeljali so ga v bolnico v Celje.

Samomer. V Beljaku se je ustrelil 24letni trgovski uslužbenec tvrdke Kleina & Lang g. I. Frank iz Postojne.

V Dravo je padel v Beljaku štirivprežni voz s štiri tonami težkim strojem: tamčenje papirne tovarne. Vozil je po poti ob Dravi, katera se je vsled prevelike teže vdrla, na kar so zleteli voz in konji po strmem bregu v Dravo.

Akademično društvo „Tabor“ v Gradiču ima svoj prvi redni občini zbor v soboto, dne 8. t. m., ob osmih zvečer v druščevih prostorih, Schönaugasse 17/L.

Nesreča pri sekhanju dreves. Posestnik Jurij Rausch v Šmartnem na Šajerskem je sekal v svojem gozdu, skozi katerega pelje cesta. Med sekajem je padlo drevo na mimovzročega hlapca Franca Fibicha, ter ga poškodovalo na glavi in oprsu takoj močno, da bo le težko okreval.

O potrebi znanja slovenščine je govoril v celovški trgovski zborici podpredsednik Wirth. Izjavil je, da je treba znati trgovcem in uslužencem ne le koroškega narečja, ampak tudi nekoliko pismene slovenščine. S tem je pripoznal veliko moč slovenskih kupcev, kajti sigurno se ne bi bilo treba učiti slovenščine za nemške stranke.

Odstavljenega župana v Weinburgu na Gor. Štajerskem so radi goljufij zaprli in odvedli k deželnemu sodišču v Gradec.

Odpuščena kazen. Lastnik tiskarske Ljubomir Ugrenovič je bil obsojen, da se po prestani zaporni kazni izžene iz cenzura bosenskohercegovinskega. Cesar ga je pomilostil v toliko, da mu je očistil izgon po prestani kazni.

Srečanka. Žemljiščno kreditne srečke II. izdaja 1. 1889. Glavni dobitek 60.000 K serija 2114 št. 22, 400 K serija 7557 št. 43.

Spomenik Nikolaju Gogolju odkrijejo 9. t. m. v Moskvi. Pri tej slavnosti bodo zastopani vsi slovaški narodi razen Slovencev. Češko vseučilišče v Pragi bo zastopal prof. dr. Polivka, češko akademijo pa urednik Jos. Holeček, predsednik „Orednje zvezze slovanskih časnikarjev.“

Zaprli so v Zagrebu 21letnega Radivoja Orešnika z Ptuja, ker je pobiral po mestu s ponarejenim poblastilom prispevke in darila za tamčenje slovensko društvo „Lipa“. Radi podobne goljufije je bil kaznovan že lansko leto.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarne „Evrope“ ima od srede 5. maja do petka 7. maja 1909 sledči spored: Slab zglđ (Žaloigra). Tone hoče balerino za ženo. (Komično.) Carigrad. (Naravni posnetek) Ciganka (Žaloigra v 14 slikah.) Napadeči slaper (Komično).

Razpis nagrads. Naše kinematografsko podjetje nemarava napraviti poleg obstoječega gledišča na Dunajski cesti še nov moderen kinematografski salon v hiši, kjer je hotel pri Maliču na Dunajski cesti. Radi tega razpisuje 2 nagradi za najboljše in e, s katerim bi se imenovalo novo podjetje. Imena prosi poslati do 15. t.

m. ravnat. kinematografa Pathé. Prva nagrada znača 100 vstopnic in druga 50 vstopnic I. razreda.

Ženska joga. Branjevka Marija Primšarjeva in voznikova žena Jera Petelinova, obe stanujoči v Križevni ulici št. 9, sta se bili pred kratkim sprli, potem pa tožili. Ker nista pri sodišču ničesar opravili, sta kuhal svojo joga še hujše. Pred nekaj dnevi sta se sedli pri vodovodu ter se znova sprli. Petelinova se je pri tem tako razburila, da je stekla za svojo nasprotnico ter jo s tako močjo pahnila v zid, da se ji je na desni lakti strla kost in je morala v delno bolnico. Ker je poškodbu težka, bode zadevo obravnavale dej sodišče.

Pri včerajšnji popoldanski plenirki vajl na Ljubljano! se je priprila nekemu vojaku mala nezgoda. Bil je v čolnu pod mostom električne železnice pri Sv. Petru, kjer se je oprl z rokami v steber tako, da je z nogami odrnil čoln izpod sebe in tako izgubil ravnotežje. Naenkrat je izginil pod vodo, aker je znal dobro plavati, je bil kmalu na površju in se ves premočen zopet skobacal v čoln.

Neprevoden kolesar. Včeraj po poldne v Budimpešto, kjer ostane 8 dni. Delavske organizacije pripravljajo velikanske ovacijs za splošno volilno pravico.

Pretep med nemškimi vojaki in Čehi. V Lobosicah so napadli Čehi nemške vojake, ker so izzivalno prepelovali nemš. pesmi. Vojaki so se branili z orožjem, vendar ni bil nikje občutno ranjen, ker je takoj došla straža.

Umrl je v Pragi 7letni odvetnik dr. A. Pavliček, priznano najboljši češki pisatelj in odličen pisatelj juridičnoznanstvenih razprav.

Za kolero je umrlo pretekli teden v Petrogradu 32 oseb.

Zivali za zverinjak v Schönbrunu je pripeljal včeraj v Trst Lloydov parnik »Salzburg«. Med njimi so zlasti lepi noji, cebre, povodni konji in druge inozemske živali. Odpeljali so jih takoj z južno železnicu na Dunaj.

Vseslovenski kongres v Petrogradu je sklenil in obvestil srbsko ministrstvo, da se vrši prihodnje leto vseslovenski kongres v Belgradu.

Zadnji umor Abdul Hamida se je izvršil predno so ga odpeljali v Solun. Umoril je namreč neko črkeško devojko iz harema, ki se ni hotela zakleti, da ostane celo življenje brez moža.

Avstrijska mornarica ne gre v tem letu v Kiel, kakor sta počarala »Tribuna« in »Echo de Paris«.

Pogorela je tovarna papirnih ovitkov in stročnic v Neukirchnu na Zg. Avstrijskem. Vneno je najprvo skladisce, baje od konca še goreča cigareta, katero je neki delavec v neprevidnosti pustil na tleh.

Ogenj v premogovniku. Dva najizdatnejša rova premogovnika v Borislavu sta se vsled strele užgal. S silnim naporom so se premogokopi rešili in omejili ogenj samo samo na tva rova.

Samomer zdravnika. V Berolini si je prerezel žile dr. R. Hausner svoji sobi žile na zapestju in izkravil. — Predno je žile narezal, je napravil zapestje neobčutno s kokainom in si injiciral morfij.

Sneg je zapadel po celem Tirolskem, kar je nad 800 m morske višine po več četvrtje visoko. — Onemogočil je vse daljše izlete, ker bodo nastali zopet nevarni plazovi.

Plačila je ustavila pivovarna Deutsch v Požunu. Pasiva znašajo 800.000 K. — Lastnik je izginil.

Poštni in brzojavni uslužbeni v Parizu so sklenili poslati ministrskemu predsedniku Clemenceau zastopstvo, ki pa ne bude nič razpravljalo, ampak izročilo zahteve in stavilo ultimatum. Pripravljeni so vsi na splošno stavko.

Grozni viharji z nevihtami divjajo po Galiciji. Strele užigajo na več krajih poslopja in unijejo električne naprave.

Iz Perzije. Ruske čete še nabralje stenejo v Tebrisu. S tem se baje prične ruska okupacija severne Perzije.

Žalno odeti, s črno zastavo in črni znaki, spremljani z godbo, ki je igrala žalostinke, so prišli fantje iz Litice na Češkem na vojaški nabor. Žandarmeria jim je vse zaplenila in jih ovadila oblastem.

Angleška vlada je pretrgala zvezje za napravo letalnih strojev z Wrigthom, ker ima baje popolnoma drugačen nov izvrsten letalni stroj od kapitana Dumene, kateri je preletel v poljubnih krogih 19 km.

Nesreča v šoli. V 3. razredu realne gimnazije v Klosterneuburgu je stopil med odmorom F. Dresenbacher pred šoučenca S. Šluša, nameril nanj pištolo s klicem: »Sedaj te ustrelim.« — Pištola se je izprožila, in kroginja je prodrla Šluši prsi in obtičala tik pred srečem.

Dva ponarejalca avstrijskih bankovcev po 20, 50 in 100 kron so zaprli v Draždanah na Nemškem. — Imela sta precejšnjo zalogo, velik del sta pa že brzotne spečala v Avstrijo.

Stavka v Varešu v Bosni je končana. Delavci železolivarne so pričeli v torki z delom; vodstvo weist gar so kasiš auschaust. Tu deshalb glei in Blutwurst esen sie ist ein Sinnbild unserer Lipe. Ich habe des

Perzijski šah bo vsprijel rusko-angleški reformni program. Pri določitvi volitev v parlament dobi posojila 4 milijone mark. Tudi bodo odšle iz perzijskega ozemlja vse pomorne ruske čete.

Burian obvezal madžarski banki, da ne bo dal nobeni drugi banki v Bosni koncesije, ki bi zasledovala enake cilje kakor madžarska banka, 2.) da so vsa državna zemljišča na milost nemilost izročena madžarski banki; 3.) da se bodo zemljišča odkupila samo za one kmete, ki jih bo sodišče proglašilo, da so sposobni za kredit in 4.) da je baron Burian 25. aprila zahteval od avstrijske vlade, da dà privoljenje za ustanovitev madžarske banke in da mu je vlada dala to privoljenje že naslednji dan 24. aprila. V odseku so ostro med splošnim odobravanjem napadi vlad, zlasti pa finančnega ministra Bilinskog poslanci dr. Krek, dr. Redlich in Daszynski. Daszynski je predlagal rezolucijo, naj se vladi izreče nezaupnica, ker je na nečven način zanemarila svojo dolžnost.

A ekskijski odsek.

Dunaj, 6. maja. Aneksijski odsek je imel danes ob pol 11. dopoldne sejo pod predsedstvom dr. Šusteriča. Vlada je članom odseka predložila rjavo knjigo, v kateri se nahaja ves material, ki se tiče ustanovitve madžarske agrarne banke v Bosni. Vneta se je takoj viharna debata; vihar in splošno ogroženje je bilo tako veliko, da je moral predsednik že ob 11. sejo zaključiti.

Demisija kabinet?

Duša, 6. maja. Iz rjave knjige je jasno razvidno, da je dala avstrijska vlada brez najmanjšega ugovora svoje odobrenje glede ustanovitve madžarske agrarne banke v Bosni. V poslanskih krogih narašča vsled tega nevolja proti vladu in, kakor stvari stope, je skoraj gotovo, da bo aneksijski odsek v svoji jutrišnji seji sprejet predlog dr. Redliche, s katerim se izrekra grajo vladu radinjenega malomarnega postopanja v zadevi ustanovitve madžarske agrarne banke. Splošno se pričakuje demisija celokupnega kabinta ali pa vsaj finančnega ministra viteza Bilinskoga.

Radi rezervistov.

Dunaj 6. maja. Domobrani minister Georgi je danes trikrat prišel v parlament, kjer je imel dolgotrajne konference z ministrskim predsednikom baronom Biederthom. Konference so veljale jutrišnjemu ujemu pred logu socijalnih demokratov glede pri držanja v službovovanju rezervistov v Bosni.

Madžari v Lvcu so vendar le dobili pod nos.

Lvov 6. maja. Madžarskim gostom na čast so pripredili slavnostni večer na Strzelni. Na tem večeru je bilo seveda mnogo govorov. Med vsemi temi govori je vzbudil največjo pozornost govor župana Ciuchcinskega, ki je končal svoj toast na Madžare tako: "Vi ste si že priborili svojo svobodo, imate svojo vladu, svoje šole in svojo vojsko; spominjajte se, da žive v kraljestvu Ogrskem tudi slovenski narodi, ki spoštujejo ogrsko državo prav tako, kakor ljudi svoj jezik in svoj narodnost." Ta govor je na Madžare vplival kakor mrzel tuš ter jim od vzel dober del prejšnje zgovernosti.

Cesar v Pešti.

Budimpešta 6. maja. Cesar je danes sprejet v dolgotrajni konferenci grofa Andrássya, kasneje pa predsednika poslanske zbornice Julija Justha.

Stolnica Čele kule

Niš 6. maja. V Kamenici se je osnoval odbor v proslavo bitke pri Kamenici 1. 1809, ko je vojvoda Singjelić svojo malo četo s Turki vred razstrelil v zrak. Iz maščevanja so nato Turki padlim Srbom odsekali glave in jih vzidali v stolpič — Čele kulo, stolpič mrtvaških glav, ki je še dandanes videti ob železniški progi Niš-Pirot. Proslava se vrši ob obletu noci dne 1. junija. Padlim junakom se postavi krasen spomenik.

Odvetnik

dr. Fran Novak

vljudno javlja, da je prenestil in otvoril

svojo odvetniško pisarno

Dalmatinove ulice štev. 3
(poleg Hmetske posojilnice).

U Ljubljani, dne 4. majnika 1909

1788-2

Darila.

Dijaliki kuhinji v Kranju so danovali od 11. januarja do 30. aprila t. l. : Anton Gabrijelčič, gostilničar na Brezjah 10 K. (izr. svetnik Bloudek), kranjski trgovci mesto noveletnih daril svojim odjemalcem 500 K. (izr. Janko Sajovic), prof. kolegij za februar 8 K., meščani za februar 18 K. dr. Fr. Kogoj na Jesenicah 3 K., Kreditno društvo v Kranju 50 K., preostanek od palice (izr. Niko Bučarjeva) 2 K., kaz. poravnava Sibern-Blažan 20 K. (po dr. Štempiharju), P. B. Vovk iz Brežic 2 K. kaz. zadeva Galjot-Pogačar 10 kron in Fajfar-Hafner (oboje po dr. Štempiharju), prof. kolegij za marec 6 K., meščani za marec 25-60 K. kaz. zadeva Plevl-Ropret 5 K. (po adj. Antlogi), prof. Robida polovica preostanka dohodkov diješkega plesnega venčka 20 K., župnik v p. Al. Kummer v Stari Loki 4 K. kaz. zadeva Ropret-Plevl 5 K. (po dr. Štempiharju), dr. Janez Lavrenčič, odv. konc. v Ljubljani 2 K. (po prof. Pirnatu), kaz. porav. Rozman-Sajovic 5 K. (po dr. Štempiharju), prof. kolegij za april 7 K., meščani za april 23-60 K., mestna občina kranjska letni prispevek 500 K. kaz. zadeva Iv. Špacapan-Berčič Al. iz Stare Luke 25 K. (plača slednji po dr. Iv. Furani iz Ljubljane), R. Ropret iz Šenčurja mesto vence na krsto Fr. Omersa 10 K. (po upravniku "Gorenja"), občina Predosle 20 K., Ivan Zabret, tovarnar in deželnim poslanec v Bobovku 10 K., Blaž Zabret, tovarnar in posestnik v Britofu 10 K., Marija Čop, gostilničarka in posestnica na Korosi Beli 2 K. (vse 4 zneski je izročil prof. M. Pirnat), Fr. Höningman, župnik v Kropi 4 K. gdž. Marija Zhishmann za l. 1909 12 K., v neki kaz. zadevi plača Grga Režen 30 kron (po c. kr. s dniku O. Devu v Škofji Loki) in neimenovan 3 K. z željo, da bi se revnim dijakom boljše godilo.

Za otroke

in odrasle.

Prve avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo Kuteke kot najboljše živilo proti bljevanju, drski

črevesnemu katarju itd.

Ustna voda
"EUODIN"

Specijaliste za kadilice.

4813 Glavna zaloga lekarna 20

Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Umrl so v Ljubljani.

Dne 28. aprila: Milan Klačič, narednikov sin 1 in pol mes Škofje ul. 11.

Dne 29. aprila: Neža Klemina, gostija, 87 let, Konjuska ulica 11. — Marija Jurkovič, devadelčeva vdova 82 let, Cesta na Loko 22.

Dne 30. aprila: Ivan Japelj, dñinar, 65 let, Opekarška cesta 31. — Marija Knaflič, zasebnica 73 let, Metelkove ulice 5. — Marija Trepotec, kuhanica, 66 let, Prešernove ul. 44 — Marija Andlovec devadelčeva, 56 let, Tržaška cesta 53.

V deželnih bolnicah:

Dne 28. aprila: Sika Moran, služa sin, 6 let.

Serravalo

železna Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, poboljša kri in je

rekonvalsentom — in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovan.

Nad 6000 zdravniških sprčeval.

J. SERRAVALLO, t. in kr. dñinar dobavitelj TRST-Barkovje.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 6. majka 1909

Torej:

Pšenica za maj 1909	za 50 kg K 14:18
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 11:78
Rž za okt.	za 50 kg K 9:28
Koruza za maj	za 50 kg K 7:67
Oves za okt.	za 60 kg K 7:36

Efekt v.

Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Vrh nad morjem 2062. Srednji srčni tlak 786-0 mm

Cas opazovanja	Stanje baremetra v mm	Temperatura v °C	Vetrov.	Nebo
5. 9. av.	7350	94	sl. jug	dež
6. 7. z.	7352	88	brevzetr.	
6. 2. pop.	7262	11:8	sr. jvzhod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 11:5, norm 12:7. Padavin v 24 urah 236 mm.

Včeraj popoldne nevihla.

VYDROVA GORČICA FRANCOŠKA IN KREMŽKA 1/4kg 80 VIN

Vydrova tovarna hranil Praha VIII.

Isučen

kovač
izprasan kurjač in strelnik, želi premeniti službo.

Kdo, pove upravnštvo "Sloven-skega Naroda". 1754-2

dobi penzionist samec v vili zra-ven Ljubljane.

Kje, pove upravnštvo "Sloven-skega Naroda." 1768-2

Mlad komi

izvrstno izvežban v špereriji in deli-

katesi, želi premeniti službo ob

majhnih zahtevah.

Noslov na G. Arnejc, Nibelun-

gensasse 40, Gzadec. 1741-3

1789-2

Ponudbe se prosijo pod šifro

R. R. na upravnštvo "Sloven Naroda".

1790-2

v lepem kraju na Gorenj-skem, popol-

noma oprem-ljena, se da

za sezijo v najem event. se tudi

preda.

Dopisi na uprav. "Sloven Naroda" pod "F. M. št 23". 1774-2

1785-3

Vila v lepem kraju na Gorenj-skem, popol-noma oprem-ljena, se da

za sezijo v najem event. se tudi

preda.

Dopisi na uprav. "Sloven Naroda" pod "F. M. št 23". 1774-2

1785-3

Kurjač, strojevodja, klijavčničar,

pripletan, oženjen, želi vstopiti v

tovarno, mlita ali preno žago na

deželi — Čujene ponudbe na: Franc

Hiršl, Ajdovčina, Primorje.

Še nekaj 593 29

vinskih sodov

z hrastovega in kostanjevega lesa

prav dobro vzdržanih in močnih v

obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400,

1500, 1600 do 5000 odda po pri-

merni ceni tvrdka

M. Rosner in drug

veležganjarna sadja v Ljubljani

poleg Kostlerjeve pivovarne.

1786-3

Ugodna prilika za peka!

V Rožni dolini pri Ljubljani, 15 minut od mesta, se radi drugih razmer odda v najem ali se tudi predaja hiša s pekarijo in špecerijsko prodajalno.

Hiša se nahaja na dobrem kraju in je edina v Rožni dolini ter v bližini velikih opekarne. — Več pove lastnik Ivan Rant v Rožni dolini pri Ljubljani.

1778-2

Odlitno domače, najbolje uvedeno zavarovalno društvo z mnogimi strankami, ki se poča z zavarovanjem proti ognu, vlomu, razlomu steklenih štip, nosgedam, življenju itd., itč za Ljubljane, ozir. za veliki del Kranjskega in Primorskega zmožnega

glavnega zastopnika

s kavcijo, z bivališčem v Ljubljani proti stalnemu dohodku in proviziji. Ponudbe sposobnih in zaupljivih oseb pod „F. V. G.“ na upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

1810

Kupi se dobro ohranjena železna blagajna.

Ponudbe na županstvo občine Dolenji Logatec.

17.0-2

Zračna

stanovanja

se oddajo za avgust v novozgrajeni hiši na lepem prostoru. Oddajo se v pritličju 2 stanovanji z 2 ali 3 sobami; v I nadstropju 4 stanovanja s sobo in kuhinjo — vse s pritiklinami vred

809-1

Kje, pove uprav. „Slov Naroda“.

Ceno posteljno perje

zajamčeno novo in brez prahu, kilo slivega perja, puljenega K 1'40 in boljšega K 2'40; kilo polbelega perja, puljenega K 4'—, kilo boljšega belega perja puljenega K 6'—, prima belega prja, kakor puha K 8'—, kilo vleprima napcl puha, belega K 10'—; kilo napol maha, sivega K 5'2, kilo puha sivega K 6'— in K 8'—, kilo puha sivega K 10'—, kilo prsnega puha K 12'—.

Anton Polednat
Graz, Mariahilfstrasse 11 E

Narejene postelje

iz gospoditega rdečega, višnjevega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 170×116 cm z 2 zglavnicama, te dve 80×58 cm zadost napolnjeno, z novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovnim perjem K 16'—, napol maha K 20'—, maha K 24'—, perna sama K 9'—, 12'—, 14'—, 16'—, zglavnica K 3'—, 3'50, 4'— razposlja po posteljno perje 1594-3

NUISOL

tvrdke Bergmann & dr., Dečin na L je in ostane najboljše vseh modernih barvil za lase in se dobiva za pobaranje v svetlo, rjavo in črno stečenico po K 250 pri

D. Fettich-Frankheimu

v Ljubljani.

Stanovanje

s 4 sobami, kopalno sobo in pritiklinami, se odda za mesec avgust na Bleiweisovi cesti vila „Lille“ I nadstropje

1802-2

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

Kemična

pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko se priporoča za snanje

1082 vsakovrstnih oblek itd.

Sprejemalnica za Ljubljano pri

I. Magdiću

krojaču, Miklošičeva cesta št. 10.

SUKNA

In modno blago za obleke priporoča firma Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko

Zaloge koles Za šport in promet.

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih špecialnih znamk ter posameznih delov.

Jzposojevanje koles prejem koles za emajliranje, ponikanje ter popravila

solidno in ceno.

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

V Vidmu pri Lukovici se da v najem

hiša

z več sobami in gospodarskimi poslopji. Odda se tudi vrč in nekaj poslovnosti. V hiši se nahaja zelo dobro obiskovana gostilna.

Več pove Jakob Cepuder, Videm pri Lukovici.

1806-1

Resiljeva cesta št. 12 poleg učiteljišča.

Od 5. do 8. maja

velik sejem za posodo

Keramovarska porcelanska, steklena, plečevinsasta in litra posoda; zaloge var in magizdnih predmetov.

Zmizane cene!

Fr. Lippautz

1780-3

Štev. 12881.

Razglas.

Vsled razpisa o. kr. deželne vlade z dne 27. aprila 1909 štev. 9582 naznanja podpisani mestni magistrat, da dokler traja pasja kontumacija, psi v celjem mestnem okrožju ne smejo prosto okrog letati.

Psi morajo imeti zadosti trdne in goste torbe, ki popadanje popolnoma zabranjujejo; razen tega se morajo voditi na vrvicah in se tudi ne smejo jemati v javne lokale.

Pse, ki bi brez dobra napravljenih torb okrog letali, bo konjač polovil in brez odlega pod nadzorstvom mestnih policijskih organov pokončal.

Psi, ki bi brez torb okrog letali, pa bi jih konjač ne mogel ujeti, se bodo pozneje lastnikom odvzeli in ravno tako brez izjeme in takoj pod nadzorstvom pokončali.

Tudi psi, ki bi imeli torbe, pa bi se ne vodili na vrvicah, se bodo polovili oziroma se bodo poizvedeli čigavi so; na ugovor lastnikov pa se pod naslednjimi pogoji ne bodo pokončali:

1.) Ako zdravnik, ki pse natancno preišče potrdi, da so popolnoma zdravi, mogli se bodo gospodarjem vrniti oziroma prepustiti.

2.) Za dobo 3 mesecov ostanejo psi pri gospodarjih v opazovanju; v tem času jih mora živinozdravnik v primernih presledkih preiskovati.

3.) Vse tozadovne stroške plačuje lastnik psov.

Vse te za mestno okrožje vpeljane odredbe veljajo vsled razpisa o. kr. deželne vlade z dne 5. marca 1909 št. 5980 za občine ljubljanske okolice Brezovica, Dobrava, Dobruje, Horjul, Leg, Moste, Medvede, Bevica Marija v P. Iju, Podgorica, Rudnik, Vič in Sentvid.

Prestopki teh odredb se bodo naznajali o. kr. sodniji v kaznovanje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 4 maja 1909.

Na Jesenicah na Gorenjskem se takoj preda še skoro popolnoma

nova hiša

v najboljšem stanju, s 6 sobami, z vsemi pritiklinami, večjim ali manjšim vrtom itd. Hiša je pripravna tudi za letovičje. — Dopisi na upravnštvo „Slov. Naroda“ pod š. fr. „Hiša na Jesenicah“.

Za birmance primerna darila!

Za dečke: črne in modre obleke.

Za dekle: bele obleke.

Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju do najfinje izvršitve po tako nizkih cenah.

O. Bernatovič, 1793-2
Ljubljana, Mestni trg 5.

Vinska klet v hotelu „UNION“ je zopet otvorjena.

Zočijo se razna pristna vina, vedno sveže pivo, gorka in mrzla kuhinja na razpolago.

Cene v vinski kleti so znižane.

Za cenjeni obisk se priporoča

Bračić.

Peter Kozina & Co.

družba z omejeno zavezo

na Bregu štev. 20 v Ljubljani

se priporoča cenjenim trgovcem slovenskih dežela za nakup izdelkov domače obrti, osobito dobro sortirano zalogo

čevljev lastnega izdelka.

Postrežba in cene strogo solidne.

1749-2

Ustanovljeno leta 1857.
Zavod za pohištvo in dekoracije, Fran Doberlet v Ljubljani, Frančiškanske ulice štev. 10.
Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do najumetnejšega. Slikadišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi.

Uredba celih hotelov in kopališč.

1493-6

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spljetu.
Del. glavnica K 3.000.000.

premese na 3% zem. kreditne sredke II.
" " 3% " " I.
" " 4% ogr. hipotetne sredke
" " ogratke premijske sredke

Podružnica v Celovcu.
Skladjevalec mil. štev. 2.

priporoča

Podružnica v Trstu.
Reservni fond K 300.000.

14-51

po K 5½, žrebanje 5. maja, glavni debitak K 60.000
po K 4½, " 15. " " " 50.000
po K 4, " 15. " " " 70.000
polovica po K 7, cele po K 12 " 15. " " " 200.000
Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun 4½%.

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana Nova slovenska trgovina

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, vohneno in platneno blago.

Solidne cene in točna postrežba. Solidne cene in točna postrežba.

97 19

Preda se prav cene dobro ohranjen

avtomobil

s 4 sedeži.

Več pove Levre Šeboenik v Sp. Škofiji. 1437 28

v Kaseljovih ulicah št 5 v II. nadstropju s 3 sobami, predstobo, kuhinjo, poselsko sobo in v primeru se odda za avgust.

Več pove upravnalstvo tiskarne ali gosp. Jos. Lavrenčič, pisarna mest. užit. zakupa, Dunajska c. 31.

v Kaseljovih ulicah št 5 v II. nadstropju s 3 sobami, predstobo, kuhinjo, poselsko sobo in v primeru se odda za avgust.

Več pove upravnalstvo tiskarne ali gosp. Jos. Lavrenčič, pisarna mest. užit. zakupa, Dunajska c. 31.

Iv. Bizovičar

umetni in trg. vrtnar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se priporoča za

nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetodil in listnatih rastlin, vrtnic, preizimajočih cvetnic (perene), krasna cvetlica grmovja, konifere, cvetnice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah. 1542 5

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno

A. Lukic
Pred Škofijo 19

Priporoča svoje popolnoma svežo

najmodernejšo konfekcijo obleke
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah.

195 - 21

Stanovanje

v Kaseljovih ulicah št 5 v II. nadstropju s 3 sobami, predstobo, kuhinjo, poselsko sobo in v primeru se odda za avgust.

Več pove upravnalstvo tiskarne ali gosp. Jos. Lavrenčič, pisarna mest. užit. zakupa, Dunajska c. 31.

Strešnik (strešno opeko)

star, utrjen, v dobrem stanju
proda jako ceno v večjih množinah

1812 1

nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetodil in listnatih rastlin, vrtnic, preizimajočih cvetnic (perene), krasna cvetlica grmovja, konifere, cvetnice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah. 1542 5

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1

1812 1